

Utkast til grunnstruktur i framtidig regelverk for Den norske kirke
(inkl. Grunnlovforankring og lovforankring)
PKA 15.05.2007

Grunnlovforankring av Den norske kirke
Grunnlovbestemmelser ang. religionspolitikk

Stattlig Grunnlov

Kirkelov for Den norske kirke (kort rammelov)

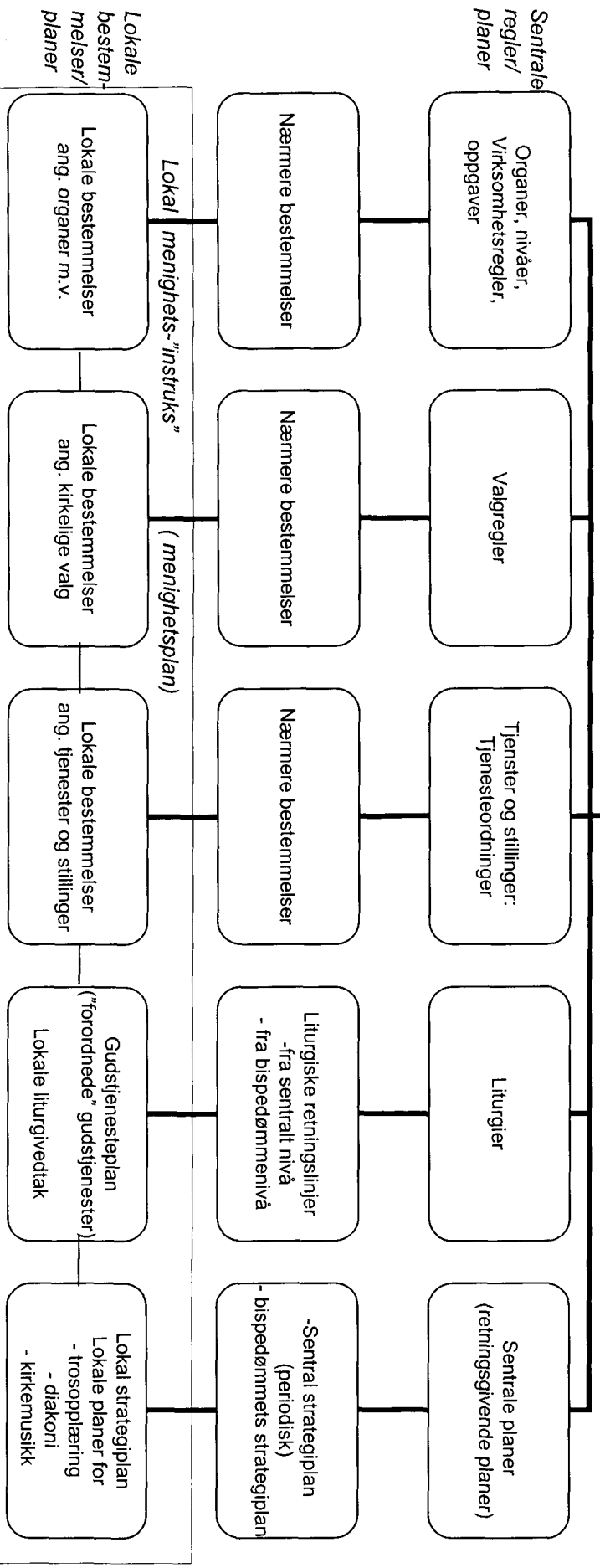
LoV om trossamfunn

Offentlighetslov Forvaltningslov Samelov m.v.

Kirkeelig Kirkeordning

Kirkeordning for Den norske kirke (grunnleggende regelverk)

Andre styringssystemer:
Avtaleverk arbeidsgiver – arbeidstaker
Budsjettmyndighet, rapportering, styring

6 § Föreskrifter om trossamfund meddelas i lag. I lag skall också meddelas föreskrifter om grunderna för Svenska kyrkan som trossamfund.

Vid stiftande, ändring eller upphävande av sådan lag gäller vad som sägs i 16 § om stiftande av riksdagsordningen. Lag (1998:1700).

16 § Riksdagsordningen stiftas på det sätt som angives i 15 § första stycket första och andra meningarna samt andra stycket. Den kan också stiftas genom endast ett beslut, om minst tre fjärdedelar av de röstande och mer än hälften av riksdagens ledamöter förenar sig om beslutet. Tilläggsbestämmelse i riksdagsordningen beslutas dock i samma ordning som lag i allmänhet. Lag (1979:933).

§ 4. Såsom 2 § i 1809 års regeringsform uttryckligen stadgar, att Konung alltid skall vara av den rena evangeliska läran, sådan som den, uti den oförändrade Augsburgiska bekännelsen, samt Uppsala mötes beslut av år 1593, antagen och förklarad är, sålunda skola ock prinsar och prinsessor av det kungl. huset uppfödas i samma lära och inom riket. Den av kungl. familjen som ej sig till samma lära bekänner, vare från all successionsrätt utesluten. Lag (1979:935).

Svensk författningssamling

SFS 1998:1591

Utkom från trycket
den 16 december 1998

Lag om Svenska kyrkan;

utfärdad den 26 november 1998.

Enligt riksdagens beslut¹ föreskrivs följande.

Svenska kyrkan som trossamfund

1 § Svenska kyrkan är ett evangelisk-lutherskt trossamfund som framträder som församlingar och stift. Svenska kyrkan har också nationella organ.

2 § Svenska kyrkan är en öppen folkkyrka, som i samverkan mellan en demokratisk organisation och kyrkans ämbete bedriver en rikstäckande verksamhet.

3 § Svenska kyrkan får förvärva rättigheter och ta på sig skyldigheter samt föra talan vid domstol och andra myndigheter.

Samma rätt har var för sig Svenska kyrkans församlingar, sammanslutningar av församlingar (kyrkliga samfälligheter) och stift.

Organisatorisk uppbyggnad

4 § Församlingen är lokal enhet inom Svenska kyrkan och omfattar de personer som tillhör Svenska kyrkan och är bosatta inom församlingens område.

Församlingens grundläggande uppgift är att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission.

Det kan också finnas icke-territoriella församlingar.

5 § Stiftet är regional enhet inom Svenska kyrkan och omfattar församlingarna inom stiftets område.

Stiftets grundläggande uppgift är att främja och ha tillsyn över församlingens liv.

För varje stift skall det finnas en biskop.

6 § Kyrkomötet är Svenska kyrkans högsta beslutande organ.

Kyrkomötet får inte besluta i sådana enskilda frågor som det är en församlingens eller ett stifts uppgift att besluta i.

¹ Prop. 1997/98:116, bet. 1997/98:KU20, rskr. 1997/98:284, bet. 1998/99:KU5, rskr. 1998/99:3.

Kyrkoavgift

7 § Den som tillhör Svenska kyrkan skall betala lokal och regional kyrkoavgift.

8 § Församlingen beslutar om lokal kyrkoavgift. Om församlingen ingår i en kyrklig samfällighet, får samfälligheten besluta om hela eller del av avgiften.

Stiftet beslutar om regional kyrkoavgift.

Kyrklig egendom

9 § Prästlönefastigheter och prästlönefonder (prästlönetillgångar) har till ändamål att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Endast avkastningen får användas för ändamålet.

Prästlönetillgångarna skall förvaltas av Svenska kyrkan såsom självständiga förmögenheter. Regeringen får besluta om tillsyn av förvaltningen.

Förmögenheten skall vara placerad på ett godtagbart sätt.

Rätten att ta del av handlingar

10 § Om rätten att ta del av Svenska kyrkans handlingar när det gäller vissa verksamheter finns bestämmelser i sekretesslagen (1980:100).

11 § Även utöver vad som följer av 10 § skall var och en ha rätt att ta del av Svenska kyrkans handlingar. Denna rätt får begränsas bara om det är särskilt motiverat med hänsyn till

1. skyddet för enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden,
2. Svenska kyrkans ekonomiska intresse, eller
3. något synnerligen väsentligt intresse.

Kyrkans arkiv

12 § Svenska kyrkans arkiv bildas av de handlingar från Svenska kyrkans verksamhet som avses i 11 §.

Svenska kyrkans arkiv skall bevaras, hållas ordnade och vårdas så att de tillgodoser

1. rätten enligt 11 § att ta del av kyrkans handlingar,
2. behovet av information för rättskipning och förvaltning, och
3. forskningens behov.

Vid arkivbildningen och arkivvården skall beaktas att Svenska kyrkans arkiv är en del av det nationella kulturarvet.

Överprövning

13 § Beslut som innebär att någon inte får ta del av sådana handlingar som avses i 11 § överprövas på det sätt som Svenska kyrkan bestämmer. I den utsträckning som Svenska kyrkan bestämmer får också andra beslut överprövas.

För att inom Svenska kyrkan ytterst pröva frågor enligt första stycket skall ett särskilt organ inrättas. Ordföranden i detta organ skall vara eller ha varit ordinarie domare.

SFS 1998:1591

Skyldighet att lämna uppgifter

14 § Svenska kyrkan skall till det register som avses i 7 § lagen (1998:1593) om trossamfund lämna uppgifter om

1. stadgar,
2. indelning i församlingar, kyrkliga samfälligheter och stift, och
3. de personer som ingår i styrelsen eller motsvarande organ eller annars är behöriga att företräda Svenska kyrkan samt deras namn, postadress och personnummer eller, om sådant saknas, födelsedatum. Motsvarande uppgifter skall lämnas för församlingar, kyrkliga samfälligheter och stift.

Ändringar i något av dessa förhållanden skall genast anmälas för registrering.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om avgifter i ärenden enligt denna bestämmelse.

Föreskrifter om ikraftträdande av denna lag meddelas i lagen (1998:1592) om införande av lagen (1998:1591) om Svenska kyrkan.

På regeringens vägnar

GÖRAN PERSSON

MARITA ULVSKOG
(Kulturdepartementet)

Vedlegg 4: Den svenske kirkeordningsstrukturen tilpasset Den norske kirkes forhold:

(Deler av dagens kirkelov)

1. Bestemmelser om sokn
  - 1.1. Oppgaver
  - 1.2. Organer på soknenivå
  - 1.3. Soknepresten
2. Bestemmelser om bispedømme
  - 2.1. oppgaver
  - 2.2. organ/nivå
  - 2.3. biskopen
3. Bestemmelser om nasjonalt nivå
  - 3.1. oppgaver
  - 3.2. Kirkemøte
  - 3.3. Kirkeråd
  - 3.4. Bispemøtet
4. Gudstjeneste
  - 4.1. Gudstjenestebøker
  - 4.2. Kirkeåret
5. Medlemskap
  - 5.1. tilhørighet
6. Kirkelige tilsatte og tillitsvalgte
  - 6.1. Biskop
    - tjenesteordning
  - 6.2. Prest
    - tjenesteordning
  - 6.3. Diakon
    - tjenesteordning
  - 6.4. Tillitsvalgte
    - stemmerett
- 6.5. Kirkens tilsatte
  - valgbarhet
  - varighet
- 6.6. Kirkens tilsatte
  - minstekrav av ansettelser på de tre nivå; sokn, bispedømme og nasjonalt nivå
- 6.7. tjenestebolig
- 6.8. ansettelsesvilkår
7. Kirkelig inndeling
  - 7.1. geografisk tilknytning
  - 7.2. Kategorialmenigheter
  - 7.3. Valgmenigheter
8. Valg
  - 8.1. valgregler
9. Kirkebygg
10. Eiendom
11. Økonomi
12. Offentlighet
  - 12.1. offentlighet og innsyn
  - 12.2. arkivordninger
13. Registre
  - 13.1. kirkebokføring
  - 13.2. medlemsregister
14. Tilsyn

Vedlegg 5: Strukturen i Aarflot/Bergems kirkeordningsutkast

1 Kirkens bekjennelse og formålet for kirkens virksomhet

- 1-1 Kirkens bekjennelse
- 1-2 Kirkens oppgave

2 Kirkens inndeling og reglene for medlemskap

- 2-1 Kirkens geografiske virkeområde og inndeling
- 2-2 Medlemskap i kirken
- 2-3 Rettigheter og plikter som følger av medlemskapet

3 Kirkens organer

- 3-1 Soknets organer
- 3-2 Prostiet
- 3-3 Bispedømmet
- 3-4 Kirkemøtet
- 3-5 Kirkerådet
- 3-6 Bispemøtet
- 3-7 Den norske kirkes lærenemd
- 3-8 Mellomkirkelig råd for Den norske kirke
- 3-9 Samisk kirkeråd for Den norske kirke

4 Soknet

- 4-1 Soknets hovedoppgaver
- 4-2 Soknets organer
- 4-3 Menighetsrådets sammensetning
- 4-4 Formene for menighetsrådets virksomhet
- 4-5 Menighetsrådets oppgaver
- 4-6 Menighetsmøtet
- 4-7 Menighetsmøtets oppgaver
- 4-8 Kirkelig fellesråd
- 4-9 Formene for kirkelig fellesråds virksomhet
- 4-10 Kirkelig fellesråds oppgaver
- 4-11 Bestemmelser om økonomiske forhold

5 Prostiet

- 5-1 Prostråd

6 Bispedømmet

- 6-1 Bispedømmet og dets hovedoppgaver
- 6-2 Biskopen
- 6-3 Bispedømmerådet
- 6-4 Formene for bispedømmerådets virksomhet
- 6-5 Bispedømmerådets oppgaver
- 6-6 Bispedømmemøtet

7 Nasjonale kirkelige organer

- 7-1 Kirkemøtet
- 7-2 Kirkemøtets oppgaver
- 7-3 Kirkerådet
- 7-4 Kirkerådets oppgaver
- 7-5 Bispemøtet
- 7-6 Den norske kirkes lærenemd
- 7-7 Mellomkirkelig råd for Den norske kirke
- 7-8 Samisk kirkeråd for Den norske kirke
- 7-9 Representasjon på vegne av Den norske kirke

(mangler i alt vesentlig regler om økonomi og økonomisk fordeling)

8 Kirkelige embeter og tjenester

- 8-1 Biskopens ansvar og myndighet
- 8-2 Biskopens tjenestefunksjoner
- 8-3 Biskopens tjenestevilkår
- 8-4 Tjenesteordning for biskoper
- 8-5 Prostens ansvar og myndighet
- 8-6 Prostens tjenestefunksjoner
- 8-7 Prostens tjenestevilkår
- 8-8 Tjenesteordning for proster
- 8-9 Tilsetting og utnevning av prost
- 8-10 Krav til praktisk-teologisk utdanning
- 8-11 Menighetsprester
- 8-12 Menighetsprestens myndighet og tjenestefunksjoner
- 8-13 Menighetsprestens tjenestevilkår
- 8-14 Tjenesteordning for prester
- 8-15 Tilsetting av prest
- 8-16 Diakoner
- 8-17 Kantorer
- 8-18 Kateketer
- 8-19 Tap av retten til tjeneste i vigslet stilling

9 Generelle bestemmelser om kirkelig tilsatte og ombud

- 9-1 Krav om medlemskap
- 9-2 Retningslinjer for arbeid i møter og råd
- 9-3 Møte- og stemmeplikt
- 9-4 Medbestemmelse, tariffavtaler m.m.

10 Valg og oppnevninger til kirkens organer

- 10-1 Stemmerett og valgbarhet
- 10-2 Menighetsrådsvalg
- 10-3 Uttreden av menighetsrådet i valgperioden
- 10-4 Bispedømmerådsvalg
- 10-5 Uttreden av bispedømmerådet i valgperioden
- 10-6 Valg av medlemmer til Kirkemøtet
- 10-7 Valg av medlemmer til Kirkerådet
- 10-8 Valg av biskop

11 Kirker

- 11-1 Hva som anses som kirke. Krav om soknekirke
- 11-2 Eiendomsrett til kirke. Forvaltningsansvar
- 11-3 Rådighetsbegrensning
- 11-4 Kirkefond
- 11-5 Betaling for bruk av kirken m.m.
- 11-6 Oppføring av ny kirke m.m.

12 Forskjellige bestemmelser

- 12-1 Kirkebokføring
- 12-2 Liturgiske ordninger m.m.
- 12-3 Generelle saksbehandlingsregler
- 12-4 Offentlighet
- 12-5 Delegering
- 12-6 Endring i Kirkeordningen og andre regler
- 12-7 Ikraftsetting. Overgangsregler